

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/30/2018
Identifikačné číslo spisu: 8107227526
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8107227526.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: G. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, zastúpeného PALŠA a PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA, spol. s r.o., so sídlom Masarykova 13, Prešov, IČO: 36 492 086, proti žalovanej Z. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, D. I., zastúpenej Mgr. Karolom Ševcom, advokátom so sídlom Hlavná 29, Prešov, o zaplatenie 19.915,64 Eur s príslušenstvom, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 14. júna 2017, č. k. 4Cob/62/2016-507, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .
- II. Žalovaná m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 15.02.2013, č. k. 18Cb/161/2008-364, návrh žalobcu na zaplatenie sumy 17.598,51 Eur s príslušenstvom, zamietol. Rozhodnutie o trovách vyhradil na samostatné uznesenie po právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobca 19.11.2007 podal žalobu na zaplatenie sumy 249.275,- Sk (8.274,41 Eur) s príslušenstvom, titulom splnenia ručiteľského záväzku za žalovanú proti veriteľovi - Prvej stavebnej sporiteľni, a.s. Žalovaná 12.10.2011 uzavrela zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere s veriteľom Prvá stavebná sporiteľňa (ďalej „PSS“), kde jej bol poskytnutý medziúver 600.000,- Sk. Medziúver mal byť splácaný v mesačných splátkach po 4.250 Sk s ročným úrokom 8,5 %. Žalobca bol ručiteľom úveru. Keď žalovaná úver riadne nesplácala, pričom žalobca bol ručiteľom, zaplatil PSS sumu 249.275,- Sk.

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že 31.10.2001 došlo k uzavretiu Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere medzi PSS a žalovanou ako dlžníčkou, pričom ručiteľmi za dlžníka bola dcéra žalovanej I. X. a žalobca, jej vtedajší zať. Ručenie prevzali vyhlásením. Keď žalobca ako ručiteľ splnil svoj ručiteľský záväzok, nadobudol voči žalovanej ako dlžníčke právo

veriteľa. Žalobca nepoprel výber hotovosti 450.000,- Sk, resp. 149.000,- Sk, pretože mal dispozičné právo k osobnému účtu žalovanej. Podľa jeho tvrdení obidve čiastky osobne odniesol žalovanej k jej rukám. Čiastku 120.000,- Sk zložil z vlastných prostriedkov zo svojho súkromného účtu v prospech žalovanej na medziúver, aby jej bolo možné poskytnúť úver 600.000,- Sk. V tom čase býval v rodinnom dome u žalovanej so vtedajšou svojou manželkou I.. Peniaze mal odovzdať v D. I. v domácnosti žalovanej, pričom to bolo v obývačke alebo v kuchyni, ale nevedel presne určiť, kto bol vtedy prítomný. Išlo o udalosť spred 10 rokov. Úver splácal v splátkach do rozvodu a po rozvode platil cca 50 % splátok. Úver splácal z dôvodu, aby sa vyhol prípadnému exekučnému konaniu. Nebol by pre banky dôveryhodným klientom a nemohol by podnikat'. Žalovaná trvala na tom, že mimoriadny medziúver a stavebný úver vybavoval sám žalobca. Mal slúžiť na rekonštrukciu jej rodinného domu, pretože žalobca prejavil vôľu bývať s dcérou v rodinnom dome. Ona sa o úver nestarala. Až z konania na daňovom úrade v Prešove sa dozvedela, že finančné prostriedky dostala a že už boli čerpané, keďže ju úrad vyzval objasniť, prečo na účte žalobcu sa objavila čiastka 149.000,- Sk.

3. Súd konštatoval, že pri zmluve z 31.10.2001 bola povinnosť dlžníka zložiť minimálne 20 % z cieľovej sumy z vlastných prostriedkov (v prepočte 120.000,- Sk) na účel uzavretia zmluvy o stavebnom sporení. PSS na účet žalovanej poukázala bezhotovostným vkladom 12.11.2001 čiastku 480.000 Sk a dňa 12.04.2002 vo výške 119.000,- Sk. Dispozičné právo k účtu mal aj žalobca, ktorý 17.12.2001 vybral v hotovosti 450.000,- Sk a 13.05.2002 bankovým prevodom previedol v prospech svojho účtu 149.000,- Sk. Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo dňa 11.4.2008, č. k. 22Cb/29/2005-148 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23.09.2008, č. k. 4Cob/144/2007-202 zaviazal žalovanú, I. X. a žalobcu zaplatiť PSS sumu 273.659,40 Sk s 8,5 % ročným úrokom z omeškania a nahradiť trovy konania. Okresný súd Bratislava II nespochybnil platnosť úverovej zmluvy, ani platnosť ručiteľského záväzku, pričom pre súd nebolo rozhodujúce, kto a ako použil finančné prostriedky z poskytnutého úveru a nemá to vplyv na povinnosť žalovanej ako dlžníka a žalobcu ako ručiteľa poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť.

4. Samotný úverový vzťah okresný súd hodnotil podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. S poukazom na § 303 a § 308 Obchodného zákonníka mal okresný súd preukázané poukázanie sumy 600.000,- Sk z medziúveru medzi žalovanou a PSS, pričom ručiteľom tohto záväzku bola I. X. a žalobca. Žalobca z účtu v Slovenskej sporiteľni, a.s. vybral v hotovosti 450.000,- Sk a 149.000,- Sk previedol na svoj podnikateľský účet. Žalobca ako ručiteľ splnil dlh voči pôvodnému veriteľovi PSS, a.s. (§ 308 Obchodného zákonníka) a vstúpil do práv veriteľa a požaduje od žalovanej vrátenie poskytnutého úveru. Podľa okresného súdu bolo povinnosťou žalobcu preukázať skutočnosť tvrdenú, že finančné prostriedky z úveru dal žalovanej, keďže dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Podľa § 265 Obchodného zákonníka sa úverový vzťah riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka, v ktorom platí zásada podľa § 265, že výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku nepožíva právnu ochranu. Navyše podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Tu súd prvej inštancie zdôraznil, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi, aby žalobca použil prostriedky z úveru pre seba a následne žiadal ich vrátenie ako ručiteľ, ktorý plnil veriteľovi a vstúpil do práv veriteľa a pýtal si vrátenie spotrebovaného úveru od žalovanej. Preto okresný súd žalobu zamietol.

5. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, napadnutým rozsudkom zo dňa 14.06.2017, č. k. 4Cob/62/2016-507, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd vypočul žalovanú a žalobcu na okolnosti uzavretia úverového vzťahu s PSS. Odvolací súd zistil, že žalobca úver vybavoval pre potrebu rekonštrukcie rodinného domu vo vlastníctve žalovanej, ktorej aj mal odovzdať peniaze z vybaveného medziúveru od PSS. Okolnosti odovzdania úverovej sumy 450.000,- Sk, resp. 149.000,- Sk žalobca ničím neosvedčil, pričom dôkazné bremeno je na ňom, ako naložil s finančnými prostriedkami, ktoré nesporne vybral z účtu žalovanej, resp. previedol na svoj podnikateľský účet.

6. Pri skúmaní okolností, či žalovaná úmyselne nezanedbala svoju povinnosť brániť svoje práva a či tak isto nejednala v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, ak sa nedomáhala plnenia od zaťa,

krajský súd vychádzal aj z toho, že žalovaná bola v osobitnej situácii po smrti svojho manžela, dostala sa do ekonomických problémov, pretože mala len svoj príjem zo zamestnania a mala ešte vyživovaciú povinnosť. Bola v plnej dôvere k svojmu vtedajšiemu zaťovi, že dorieši otázku rekonštrukcie domu a vybaví aj medziúver na rekonštrukciu.

7. Odvolací súd ďalej uviedol, že svedkyňa I. X. bližšie osvedčila okolnosti poskytnutia úveru, keď jej bývalý manžel pôvodne vybavoval poskytnutie úveru 600.000,- Sk a neskôr prišiel s tým, že má možnosť získať ďalší úver 600.000,- Sk, ale jemu osobne už tento úver by nebol poskytnutý, preto bolo vhodné riešiť to ako úver na rekonštrukciu domu pre svokru, pričom prvý úver by sa použil na podnikanie žalobcu. Preto jej bývalý manžel vybavoval obidva úvery v PSS. Jej matke nebola poukázaná žiadna suma.

8. Podľa odvolacieho súdu, samotná žalovaná potvrdila, že bola presvedčaná žalobcom, že úver jej zatiaľ nie je poskytnutý. Sama sa o tento úver nestarala, pretože bola v tom, že bude aj tak splácaný jej bývalým zaťom a že to bývalý zať použije na rekonštrukciu domu. Žalovaná vo svojej naivite, keď sa na daňovom úrade dozvedela, že úver jej bol poskytnutý a že je spotrebovaný jej zaťom, ktorý previedol 149.000,- Sk na svoj podnikateľský účet, zaujala stanovisko, že ten kto úver spotreboval mal ho aj zaplatiť. Preto sa ďalej nestarala o splatenie úveru. Navyiac bola ubezpečená vtedajším zaťom, že úver bude ním zaplatený. Keďže okolnosti vybavovania prvého, aj druhého úveru jej zaťom neboli celkom v súlade s právnymi predpismi, bola upozornená zástupcom žalobcu na možnosť určitých trestných dôsledkov pre ňu, keď sa vybavoval úver za podmienok nezodpovedajúcich celkom požiadavkám peňažného ústavu, a že môže to mať trestnoprávne dôsledky. Ďalej túto vec nechcela dotiahnuť do štádia nejakého trestného postihu aj vo vzťahu k vlastnej osobe. Preto akceptovala, že úver je splácaný zaťom a bol aj ním v celom rozsahu využitý. Nemôže akceptovať požiadavku jej zaťa, aby zaplatila úver, ktorý prakticky on spotreboval. Neakceptuje ani to, že tento úver zaplatil ako ručiteľ, pretože výkon jeho práva ručiteľa, ktorý vstúpil do práv veriteľa po splatení úveru, by bol v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, resp. s dobrými mravmi.

9. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ďalej poukázal na to, že aj keď obchodno-záväzkové vzťahy majú určitú rezervu v § 267 ods. 2 Obchodného zákonníka, keď že v obchodnozáväzkových vzťahoch nie je možné namietat' tieseň a nápadne nevýhodné podmienky, ako dôvody pre neplatnosť právneho úkonu. Potom ani šikanózný výkon práva ručiteľa po splnení záväzku za dlžníka nemôže odporovať ako poctivému obchodnému styku pri riešení všeobecnej zodpovednosti z obchodno-záväzkového vzťahu z poskytnutia úveru, tak ani dobrým mravom, ktoré majú riešiť otázku rozporu medzi zákonnosťou nároku ručiteľa na vrátenie toho, čo plnil za dlžníčku a vyššou spravodlivosťou založenou na určitých mravných princípoch, ktoré tak isto majú byť základom právnych noriem a zákonnosti. Zneužitie práva žalobcom, pokiaľ využil svoje dispozičné právo k účtu žalovanej v Slovenskej sporiteľni, a.s. a vyčerpal poskytnutý úver, kde nikdy nebolo preukázané, aby tieto finančné prostriedky použil v prospech žalovanej, resp. že tieto finančné prostriedky odovzdal žalovanej, potom požadované vrátenie zaplateného dlhu žalobcom, ktorý plnil ako ručiteľ, je podľa odvolacieho súdu v rozpore so všeobecnými zásadami dobrých mravov. Krajský súd dodal, že dobré mravy sú určitými morálnymi mantinelmi v správaní ľudí, nemajú zväčša písomnú podobu, ale sú vytvárané vo vedomí užšieho spoločenstva, ktoré chovanie je možné akceptovať a ktoré chovanie je neprijateľné pre spoločnosť. Každé chovanie sa má riadiť určitými vzormi správania písomnými, či nepísanými, ktoré sa vytvárajú v priebehu integrácie ľudí do spoločnosti, sú akceptované a vytvárajú nepísané pravidlá, pri ktorých porušení nenasleduje priama sankcia z hľadiska trestnoprávneho, či iného hľadiska, ale vo všeobecnosti a v spoločenskej rovine sa takéto správanie nepovažuje za vhodné, akceptovateľné, ktoré by vytváralo nejaký nárok voči ďalšej osobe postihnutej takýmto nemravným konaním.

10. Odvolací súd konštatoval, že nemôže prijať odvolávku žalobcu na síce zákonnú požiadavku podľa § 308 Obchodného zákonníka, že ručiteľ, ktorý splní záväzok, za ktorý ručí, nadobúda voči dlžníkovi všetky práva veriteľa a je oprávnený požadovať splatenie toho, čo za dlžníka plnil, pretože podľa § 550 Občianskeho zákonníka ručiteľ, ktorý dlh splnil, je oprávnený požadovať od dlžníka náhradu za plnenie

poskytnuté veriteľovi. Ak je nesporné, že žalobca plnil svoj ručiteľský záväzok za žalovanú za úver poskytnutý žalovanej, ale okolnosti svedčia o tom, že vybavenie úveru bolo záležitosťou žalobcu, tento sprostredkoval celý úver, aj úver poskytnutý žalovanej spotreboval, preto by bolo podľa odvolacieho súdu v rozpore s poctivým obchodným stykom, či dobrými mravmi, aby žalobca realizoval svoje ručiteľské právo, keď po splnení dlhu vstúpil do práv veriteľa a žiadal vrátenie toho, čo za dlžníka plnil, keď všetky okolnosti svedčia tomu, že aj sám tento dlh spotreboval bez vedomia žalovanej. Preto krajský súd napadnutým rozhodnutím, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania.

11. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca, odôvodnené podľa § 421 ods. 1 písm. a/, c/ C. s. p., keďže podľa dovolateľa napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ako aj od vyriešenia právnej otázky, ktorá j dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie je ďalej odôvodnené § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Dovolateľ v prvom rade poukázal na rozhodnutie súdu prvej inštancie zo dňa 10.03.2011, ktoré považuje za vecne správne a poukazuje na odôvodnenie tohto rozhodnutia. Ďalej má dovolateľ za to, že sa odvolací súd v napadnutom rozhodnutí neriadil názorom odvolacieho súdu, ktorý bol vyslovený v rozhodnutí zo dňa 23.06.2016, č. k. 2Obdo/57/2014-452. Dovolateľ uviedol, že žalovaná v priebehu konania okrem iného bránila svoje práva aj vznesenou námietkou premlčania, pričom v tejto časti bola už pred súdom prvej inštancie čiastočne úspešná, keďže súd námietke premlčania vyhovel. Preto má žalobca za to, že ak by od neho peniaze žalovaná neprevzala, nebola by vzniesla námietku premlčania.

13. Podľa dovolateľa obrana žalovanej, pri ktorej zapiera prevzatie peňazí, je motivovaná rozvodom jeho manželstva s jej dcérou, ktorú na podporu svojich tvrdení navrhla vypočuť ako svedkyňu až v roku 2017. Odvolací súd tak v roku 2017 vypočul svedkyňu I. X., podľa názoru žalobcu v rozpore so zákonom aj napriek tomu, že prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní poukázal pred jej výsluchom na zákonnú prekážku, čo odvolací súd zobral na vedomie. Napriek tomu, podľa žalobcu odvolací súd vypočutie bývalej manželky vykonal a s odkazom na tento dôkaz aj rozhodol. Zároveň dovolateľ dodal, že výsluch tejto svedkyne nepriniesol do veci nič nové, a to s odkazom na skôr vykonané dokazovanie. Predovšetkým má žalobca za to, že súd je povinný konať tak, aby vylúčil ovplyvňovanie svedkov a zaistil pravdivosť svedeckých výpovedí. Týmto procesným postupom podľa žalobcu odvolací súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K nesprávnemu postupu došlo tým, že odvolací súd vypočul svedkyňu, ktorá bola predtým opakovaně súdom v pojednávacej miestnosti poučená, a to súdom prvej inštancie (2009) a následne odvolacím súdom (2014), že ak bude prítomná v pojednávacej miestnosti, nebude môcť v budúcnosti prípadne podať svedeckú výpoveď.

14. Dovolateľ ďalej uviedol, že prebiehajúci spor a v ňom uplatnený nárok je založený na právnom vzťahu ručiteľského záväzku. Ako ručiteľ si svoju povinnosť z tohto právneho vzťahu voči veriteľovi stavebnej sporiteľni - dlžníčky - žalovanej - riadne splnil. Preto sa domáha náhrady tohto plnenia v prospech žalovanej. Jeho povinnosťou vo vzťahu k dôkaznej situácii v tomto spore bolo preukázať súdu, že ako ručiteľ za dlžníčku veriteľovi - stavebnej sporiteľni dlh zaplatil, a to aj s úrokmí. Dovolateľ má za to, že dôkazné bremeno riadne a preukázateľne uniesol, keďže tento dôkaz zo spisu vyplýva a jeho konanie je nespochybniteľné. Dovolateľ uzavrel, že ručenie v obchodných záväzkových vzťahoch je v Obchodnom zákonníku upravené komplexne a na vzťahy z neho sa preto nepoužijú ustanovenia Občianskeho zákonníka o ručení. Odkázal v tejto súvislosti aj na súdnu prax a rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré mal v priebehu konania do súdneho spisu dokladať.

15. Žalobca preto žiada odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrhu vyhovie, prípadne ho zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

16. Žalovaná k podanému dovolaniu uviedla, že žalobca tvrdenie o odovzdaní peňazí z úveru v konaní nepreukázal, skutkové okolnosti ohľadne odovzdania peňazí niekoľkokrát zmenil a svoje tvrdenia nepodporil návrhom na vypočutie svedkov aj s poukazom na závery zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu. Žalovaná má za to, že za daného skutkového stavu, kedy si žalobca peniaze z úveru ponechal, jeho nároku na zaplatenie, neprislúcha právna ochrana. Priznaním takéhoto nároku, by podľa žalovanej došlo k bezdôvodnému obohateniu žalobcu.

17. Vo vyjadrení k podanému dovolaniu žalovaná ďalej uviedla, že sa stotožňuje so závermi konajúcich súdov, ako aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Žalobkyňa dodala, že uplatnenie námietky premĺčania ešte neznamená uznanie prevzatia peňazí z úveru. Žalobkyňa má za to, že ak odvolací súd žalobe nevyhovel, nie je založený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ C. s. p., aj s poukazom na skutočnosť, že žalobca bol aj po doručení uznesenia dovolacieho súdu, nečinný. Rovnako podľa žalobkyne sa odvolací súd neodklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu aj s dôrazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/278/2014 a uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 402/2013, v ktorých sa konštatuje, že poskytovanie úveru aj pri stavebných sporeniach je potrebné hodnotiť podľa občianskoprávných predpisov ako spotrebiteľskú zmluvu.

18. Žalovaná vzhľadom na vyššie uvedené navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol a priznal jej trovy dovolacieho konania.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

20. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

21. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (napr. II. ÚS 383/06).

22. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

23. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C. s. p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

24. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., keďže má za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie je ďalej odôvodnené § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ C. s. p., teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; resp. pri riešení ktorej, dovolací súd rozhoduje rozdielne.

25. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b)

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

27. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

28. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

29. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C. s. p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

30. Podľa názoru žalobcu je jeho mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ C. s. p., v zmysle ktorého ustanovenia je dovolanie prípustné, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

31. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

32. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marenie možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R129/1999). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

33. Z obsahu dovolania je zrejmé, že za vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., považuje dovolateľ taký postup odvolacieho súdu, ktorým postupom vypočul svedkyňu predtým opakovane poučenú, že ak bude prítomná v pojednávacej miestnosti, nebude môcť v budúcnosti prípadne podať svedeckú výpoveď. Napriek tomu, podľa dovolateľa súd vypočutie bývalej manželky vykonal a s odkazom na tento dôkaz aj rozhodol. Žalobca súčasne zdôraznil, že výsluch tejto svedkyne nepriniesol do veci nič nové, a to s odkazom na skôr vykonané dokazovanie.

34. Dovolací súd zo spisu zisťuje, že odvolací súd nariadil termín pojednávania na deň 14.06.2017 o 8:45 hod., na ktorom boli ako svedkovia vypočutí I. X. a C. C. (deti žalovanej Z. C.). Je nesporné, že I. X. bola pred vypočutím ako svedkyňa, prítomná na skorších pojednávaniach súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu.

35. Dovolací súd zdôrazňuje, že podstatou dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ C. s. p., je výlučne taký procesný postup súdu, ktorým bolo zasiahnuté do práva na spravodlivý proces a zároveň sa znemožnilo procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Dovolací súd konštatuje, že právne a skutkové posúdenie vykonané odvolacím súdom vychádza z rovnakých záverov, na ktorých bolo založené už jeho skoršie rozhodnutie zo dňa 22.04.2014, č. k. 4Cob/48/2013-417. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd doplnil, že ním zistené skutočnosti boli potvrdené okrem iného aj výpoveďou svedkyne I. X., čo potvrdil sám žalobca v dovolaní, ktorý uviedol, že výsluch svedkyne neprinesol do veci nič nové, a to s odkazom na skôr vykonané dokazovanie. Naviac napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zo samotného tohto dôkazu ani nevychádza. Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že napriek porušeniu procesného postupu pri výsluchu svedkyne odvolacím súdom, nebolo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolateľ nedôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ C. s. p.

36. Dovolateľ ďalej vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ C. s. p., teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; resp. pri riešení ktorej, dovolací súd rozhoduje rozdielne.

37. Súčasná judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ C. s. p.; neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil; nevymedzí právnu otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade, nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; ako aj absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených. V opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C. s. p., ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p.

38. Najvyšší súd preto uvádza, že dovolací súd je oprávnený pristúpiť k dovolaciemu prieskumu len v prípade zákonom predpokladaného riadneho vymedzenia dovolacích dôvodov. V tejto súvislosti dovolací súd zdôrazňuje, že podľa § 433 C. s. p. dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Žalobca v podanom dovolaní nielenže nepoukázal na žiadne konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu, no ani nevymedzil právnu otázku podstatnú pre rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá mala byť riešená nesprávne. Len poukaz na zákonnú úpravu ručiteľského záväzku, nenaplnia kvalitatívne požiadavky kladené zákonom na dovolanie v časti vymedzenia dovolacích dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ C. s. p., ktorých garanciou splnenia má byť povinné právne zastúpenie dovolateľa.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že

prípustnosť dovolania žalobcu podľa § 421 ods. 1 písm. a/, c/ C. s. p., nie je procesne daná, pričom žalobca nedôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ C. s. p., preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c/ C. s. p., odmietol.

40. V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 453 ods. 1 C. s. p. v spojení § 255 ods. 1 C. s. p.). Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.